

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84.—
za pol leta . K 42.—
za četrt leta . K 21.—
za 1 mesec . . K 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 K
Za inozemstvo mesečno K 12.—

Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon štev. 50

Jugoslovanske čete zopet zasedle Koroško.

Borovlje, 14. oktobra. Danes po noči jugoslovanske čete zasedle zopet slovensko Koroško. S tem je izpolnjena goreča želja koroških Slovencev, ki zadnje tri dni pred nemškimi tolpmi niso bili več varni življenja. Naše vojaštvo je zasedlo v borovljskem okraju Vetrin pri Celovcu, Ro-

žek, Št. Jakob v Rožu in Borovlje. Istotako je jugoslovansko vojaštvo od Mežiške doline zasedlo velikovski okraj. S tem je zopet postavljen mir in red v deželi ter zagotovljena varnost slovenskemu prebivalstvu, posebno, ker se v deželi nahajajo močne čete naših orožnikov.

Razglašen izid plebiscita.

Mi koroških Slovencev ne zapustimo!

LDU Celovec, 13. oktobra. Pri seji plebiscitne komisije, ki se je vršila danes zvečer ob 22. uri 30 minut in ki je bila zelo kratka, je predsednik komisije Peck proglašil rezultat plebiscita v koroški coni A, ki je nastopni:

Rožek za Avstrijo 1980, za Jugoslavijo 2318, skupaj 4.298 glasov,
Borovlje za Avstrijo 6427, za Jugoslavijo 4981, skupaj 11.408 glasov,
Velikovec za Avstrijo 8306, za Jugoslavijo 2444, skupaj 10.750 glasov,
Pliberk za Avstrijo 5312, za Jugoslavijo 5535, skupaj 10.847 glasov,
Skupaj je glasovalo: za Avstrijo 22.025, za Jugoslavijo 15.278; skupaj 37.303 glasovi. Avstrija ima torej 6747 glasov večine ali pa 59 odstotkov; na Jugoslavijo odpade 11 odstotkov oddanih glasov.

Na vprašanje, če je to uradni razglas, je predsednik to potrdil. Nato je podal njegov zastopnik minister Jovanović izjavo, da bo svojo vladu o tem obvestil in počakal njenega odgovora. Konstatira pa že sedaj, da je 15.278 Slovencev glasovalo za Jugoslavijo in da kraljevina SHS na te Slovence nikdar ne bo pozabila in jih tudi ne bo zapustila. Na to izjavo se je gospoda od plebiscitne komisije čudno spogledala. Predsednik Peck je bil očitno razburjen in je izjavil, da bo prihodnja seja jutri ob 11. pred-

LDU Celovec, 13. oktobra. Dunajski urad poroča: Pod predsedstvom predsednika plebiscitne komisije polkovnika Pecka se je vršila nočnejša seja, po kateri je ob 11. uri se je izdal nastopni uradni komunikat: Upravni odbor je dne 13. m. po proučitvi od diskritnih odborov poslanih protokolov o skrutinih ljudskega glasovanja, ki se je vršilo dne 10. t. m. pasu A celovškega glasovalnega ozemlja izdal nastopni izid:

Rožek za Avstrijo 1980, za Jugoslavijo 2318, skupaj 4298 glasov.

Borovlje za Avstrijo 6427, za Jugoslavijo 4981, skupaj 11.408 glasov.

Velikovec za Avstrijo 8306, za Jugoslavijo 2444, skupaj 10.750 glasov.

Pliberk za Avstrijo 5312, za Jugoslavijo 5535, skupaj 10.847 glasov.

Skupaj za Avstrijo 22.025, za Jugoslavijo 15.278, skupaj 37.303 glasovi.

LDU Celovec, 13. oktobra. Dunajski urad poroča: Zvečer ob 7. uri se

je zbrala pred razsvetljeno mestno hišo velika množica. Ob pol 8. uri je stopil na govorniško tribuno avstrijski zastopnik v plebiscitni komisiji kapetan Peter in naznanil, da se uradni izid ljudskega glasovanja sicer še ne more objaviti, ker manjka še nekaj podatkov, toda neugotovljeno število je tako majhno, da ne more izpremeniti končnega rezultata. Glasovanje je odloženo v korist nemške Koroške z okroglo 59 odstotkov in znaša tedaj avstrijska večina okroglo 7000 glasov. Govornik je nato navajal ona določila mirovne pogodbe, ki se nanašajo na Koroško in je izrazil upanje, da preide uprava v avstrijske roke, čim bo to tehnično mogoče. Prosil je ljudstvo, naj se do končnoveljavne prevzela uprave po avstrijskih oblastih pokorava uredbam plebiscitne komisije z isto vestnostjo, kot do sedaj. Nato je govoril predsednik »Heimatsdiensta« Schumi, čigar izvajanja so žela burno odobravanja. Nato se je razvila množica v spreved in odkorakala pred poslopje »Heimatsdiensta«, kjer so zopet nastopali govorniki.

Nemške sleparije prihajajo na dan!

Borovlje, 14. oktobra. V rokah naših plebiscitne delegacije se nahajajo veliki dokazi, iz katerih jasno sledi, da so Nemci svojo večino pri plebiscitu dobili izključno le s pomočjo sleparij, ki so jih mogli uganjati pod za-

ščito laškega delegata. Na dan prihajajo vedno nova sleparstva, ki so tako tehtna in težka, da jih ententa ne bo mogla prezreti, ampak bo prisiljena, glasovalni izid popraviti!

Nemcem se mudi!

Celovec, 13. oktobra. Nemški zastopnik v plebiscitni komisiji Peter se je izrazil proti nemcu članu naše delegacije, da se Nemci iz Roža zelo bojijo naših fantov, ki da z velikim pogumom nastopajo, ter da je sedem do osem sto Slovencev iz Roža pribežalo v Vrbo. Naš delegat je nato odgovoril, da je to navadno nasprotno resnica, da se naši fantje zasedujejo in preganjajo in da mnogo naših ljudi prišlo nujno pro- našo delegacijo za pomoč. Nemški delegat je odgovoril, da so nemške stranke izdale potrebna navodila svojemu pristašem, da ne smejo izvajati nikakega terorja.

Strah Nemcev pred našimi fanti je očitno markiran in njih beg iz Rož- doline je ali izmišljen ali pa nalašč pripravljen v ta namen, da bi se dobila priložnost za okupacijo cone A, še pred- nego bo pariška konferenca, kateri mora

plebiscitna komisija v smislu mirovne pogodbe natančno poročati o izidu plebiscita, končno sklepala o plebiscitnem operatu. Ker se bo proti plebiscitnemu postopku od naše strani brezdvomno vložil najenergičnejši protest z ogromnim materijalom o izvršenih sleparstvih in nepravilnostih, ki bo moral gotovo vplivati na ukrepe pariške konference ob njenem sklepanju, radi tega se Nemcem očitno mudi priti v dejansko posest cone A ali pa isto izigrati v italijanske roke. Najbrže upajo, da bi v tem slučaju zgubil protest na aktualni vrednosti. Ta naglica Nemcev kaže, da niso pridobili plebiscitni rezultat s poštenimi sredstvi, da imajo slabo vest ter da se bojijo, da bi si znala pariška konferenca ogledati njihovo delo od bliže in po pojasnjenju marsikaterih temnih manipulacij ukreniti reme- duro.

Nemci streljajo iz zasede.

Slovenski orožnik ustreljen.

Borovlje, 14. oktobra. Danes ponoči je bil v Št. Ilju, južno od Vrbskega jezera ustreljen iz zasede slovenski orožnik, koroški rojak Aichholzer, ko je vršil svojo službo. Strel je padel iz

bližnjega gozda in Aichholzerja smrtno zadel. Bil je zadnji čas, da so ta kraj zopet zasedle redne čete, da uduše nemško zavrtno tolovajstvo.

Italija pred katastrofo v prehrani.

Zmerni socialisti hočejo rešiti Italijo pogina.

LDU Bern, 13. okt. (DunKU) Iz Rima poročajo: Voditelji zmernih frakcij v Reggiu so izjavili, da se nameravajo polastiti moči, da oslabe ekstremnost. Napačno je misliti, da gre na tem kongresu za osebna vprašanja. Modigliani je naglašal, da je prišla ura, ko se lahko polaste vse moči, ako hočejo rešiti državo pogina. Meseca februarja ali marca bo stanje Italije glede prehrane

katastrofalno. Vprašanju, ali naj socialisti pri teh okoliščinah prevzamejo vladu od meščanskih strank, je Modigliani pritrdil. V tem primeru bi socialistična vlada vse pogodbe, ki jih je sklenila meščanska vlada, odklonila. Tudi Tarragona, tajnik udruženja strokovnih organizacij, je govoril v tem smislu.

Demonstracije.

Včeraj so se cel dan po Ljubljani vršile demonstracije radi Koroške. Prav je, da ljudstvo da duška svojim čutilom v tej katastrofi. Toda način demonstracij moramo vendar le gra- jati. Ob takih prilikah bi se morala pokazati vsa zrelost naroda, ki se zaveda položaja, v katerem je.

Včeraj smo pa videli, da temu ni tako, kar moramo zelo obžalovati. Vsa neresnost nekaterih »voditeljev« teh demonstracij se zrcali v zahtevi, da naj deželna vlada napove Avstriji vojsko. Ne glede na to, da je hujskanje na vojsko velik zločin nad ljudstvom, je tako govorjenje tudi smešno. Deželna vlada, ki ji Belgrad jemlje pravico, imenovati šolske nadzornike, naj bi pa naenkrat napovedala vojsko!

Mi zelo obžalujemo, da so včerajšnje demonstracije ponekod zadobile tak značaj, ki ni bil popolnoma v skladu z bridko resnostjo položaja. Res je, da je ogorčenje v ljudstvu velikansko. Toda ravno zato bi v takih momentih morala molčati strankarska strast. Vsi bi morali imeti pred seboj en cilj: Koroška! Te pa ne bomo rešili s krvavimi frazami. Koroška ni še izgubljena, dokler mi sami ne izgubimo glavo!

Vkljub resnosti in težavnosti položaja na Koroškem se vendar z vso energijo dela, da se reši, kar se rešiti da.

Od deželne vlade pa danes zahtevati čudežev, je nesmisel. Ključ položaja je v Belgradu. Dokler pa pri nas nekateri ljudje odrekajo deželni vlad vsako moč in veljavo ter vse slovenske zadeve mečejo pod noge belgrajskim ministrom, na drugi strani pa od deželne vlade zahtevajo, da zavaruje celo entento, ne bomo vsi skupaj mogli doprinesti dokaza o svoji zrelosti.

Danes vemo, da je naše vojaštvo zasedlo ogrožene kraje. To se je zgodilo na podlagi resnih in številnih zahtev deželne vlade od belgrajske, ki so jih podpirale najodločnejše brzojavno in ustmeno slovenske stranke. S tem je prva in neposredna nevarnost pri kraju. Sedaj naj govori naša belgrajska diplomacija. Mi pa moramo njeno delo podpirati. In če ne bo ta diplomacija pokazala dovolj energije in volje, ji bomo morali to energijo usiliti! Demonstracije so tedaj potrebne, če imajo namen našim zahtevam dati večji poudarek. Ta poudarek pa mora leteti tja, kjer se opaža kak odpor ali pa premalo volje in odločnosti, sicer se zaletavamo v odprta vrata.

Naša parola bodi: Belgrad naj zastopa sedaj našo Koroško z večjo vne- mo, kakor je to storil njegov minister Jovanović v Celovcu. Vnema belgrajske vlade naj bo velika in močna. Mi vemo, da se da z vne- mo in odločnostjo še mnogo storiti. Belgrad naj zato stori svojo dolžnost!

Ljubljana za Koroško.

Ljubljana, 14. oktobra. Včeraj popoldne ob 2. uri se je vršil pred Mestnim domom protestni shod proti potvorjenemu plebiscitu na Koroškem. Zbralo se je do 20.000 ljudi, med katerimi je bilo eno samo prepričanje, da tako ne sme ostati. Ko je dr. Oblak hotel zaključiti svoj govor s tem, da pošiljamo Korošcem pozdrave, je množica tak pozdrav odklonila, češ: Ko-

rošcem na pomoč z orožjem! V tem zmi- slu je govorila večina govornikov. Spre- jeta je bila tudi resolucija v tem smislu. Po shodu se je razvil demonstracijski spre- vod pred Dravsko divizijo, kjer je množica kli- cala merodajne kroge, naj na Koroškem store svojo dolžnost. Odtod je šel spre- vod pred deželno vladu, kjer je deputacija dr. Brejcu izročila na shodu sprejeto resolu- cijo in zahtevala pojasnil, kaj namerava pokrajinska vlada storiti za Koroško. Predsednik dr. Brejc je množici z balkona povedal, da je deželna vlada storila za Ko- roško vse, kar ji dovoljuje njena oblast; poslala je na Koroško vse svoje orožnike. Za izdatnejšo, to je vojaško pomoč se je bila ponovno obrnila na Belgrad, a dose- daj še ni dobila jasnega odgovora. Sedaj se vrši seja ministrskega sveta, na kateri razpravljajo o koroškem vprašanju. Naj po- čakajo zborovalci na odgovor iz Belgrada. Med neprestanim zahtevanjem, da se mo- ra Koroški z orožjem na pomoč in da če Belgrad za to noče dati vojske, se mora dati orožje dobrovoljcem, da na svojo pest vbranijo Koroško pred nemško pestjo, so se množice počasi razšle.

Ob 7. uri zvečer so se zopet zbrale množice pred deželno vladu in viharno de- monstrirale, dokler ni prišel na balkon dr. Brejc, ki je pozval množico, naj pošlje k njemu deputacijo, da ji pojasni prizadeva- nja slovenske deželne vlade za Koroško. Povedal je, da ima naš delegat v Celovcu Jovanović pooblastilo, da pokliče vojaško pomoč na Koroško. Dr. Brejc je tudi po- sredoval pri Jovanoviću, da bi to polnomoč uporabil, toda Jovanović je odgovoril, da tega še ni treba. Svoje navedbe je dr. Brejc podrobneje obrazložil deputaciji, ki se je v tem oglašila pri njem. Nato je član deputacije stopil na balkon in povedal množici, da se je deputacija prepričala, da je slovenska deželna vlada storila za Ko- roško vso svojo dolžnost. Nato se je mno- žica razšla.

ITALIJANSKI DRŽAVNIKI O ZVEZI NARODOV.

LDU Milan, 13. oktobra. (Stefani.) Pri otvoritvi mednarodne konference propa- gandnih udruženj za zvezo narodov je imel Tittoni govor, v katerem je izjavil: Zveza narodov bodi vzvišeno in nepristransko oblastvo. Zveza narodov bi zagrešila svoj smoter in bi si nakopala splošno nespošto- vanje, ako bi zastopala posebne interese nekaterih vlad, ne pa interesov vsega člo- veštva. Sedanji položaj Evrope ni nič manj usoden kakor pa položaj narodov po dru- gih velikih vojnah. Mirovne pogodbe skriva- jo v sebi kal bodočih vojn. Na obzorju se je prikazal nov pojav: Stremljenje po neodvisnosti pri narodih, podvrženih ko- lonijalnemu gospodstvu. Naloga zveze na- rodov bo težka. Njena dobrota pa se čuti že sedaj. Tittoni je potem naštel nekatere dobrodelne uredbe zveze narodov in izra- zil željo, da bi vlada izvedla sklepe posled- nje bruseljske konference. Ustavili pa se ne sme po prvih korakih. — Tittoni je spomnil na svoj predlog na konferenci v San Sebastianu, naj se postavi na dnevni red seje zveze narodov vprašanje o upo- rabi člena 23. pogodbe, ki zavaruje zvezi narodov pripadajočim državam pravično gospodarsko ravnanje in onemogoča mo- nopol za sirovine in izkoriščanje narodov po velikih trustih. — Naposled je dejal Tit- toni, da se morajo zvezi narodov dovoliti prisilna sredstva, da se zagotovi njenim od- lokom spoštovanje. — Zunanji minister grof Sforza je izjavil: Zveza narodov ne bi bila varna, ako ne bi vrsta bogatih, cveto-

čih držav razumela, da je njih blaginja v zvezi z blaginjo vseh. Povdarjal je koristnost propagande, da se zgradi zveza narodov na podlagi, ki je boljša kakor listi po-

godbe, namreč na vesti narodov, ki ne smejo več želeči, da ena generacija dela, da se druga ubije.

Ententa in Avstrija.

LDU Pariz, 13. oktobra. (Havas.) V »Revue du Monde« obravnava Poincare sklep avstrijske narodne skupščine glede ljudskega glasovanja za priključenje Nemčiji. Poincare izjavlja, da se je Avstrija v saintgermainski mirovni pogodbi izrecno obvezala, vzdržati se vsakega dejanja, ki bi ogrozilo njevo samostojnost, razen ako jo v to pooblasti zveza narodov. Pripominja, da je državnemu tajniku dr. Rennerju Nitti v Innsbrucku res izjavil, da bi se morala razveljaviti člen 88. mirovne pogodbe. Za tem pa sta se sestala Giolitti in Mille-

rand v Aix les Bains in se dogovorila, da mirovni pogodbi v St. Germainu in Versaillesu javno priznata za temeljni kamen zgradbi svetovnega miru. Poincare se bavi potem z gmožnim položajem Avstrije in pravi: »Reparacijska komisija je z dobrohotnostjo proučevala sredstva, s katerimi bi pomagala Avstrijo dvigniti. Izjave v narodni skupščini tedaj ni mogla povzročiti nezadovoljnost.« Poincare je zaključil: »Isti dan, ko se Avstrija združi z Nemčijo, bomo upravičeni, ostati na levem renskem bregu.«

GIOLITTI ODSTOPI?

LDU Milan, 13. oktobra. (Wolff) »Secolo« govori o možnosti, da bo Giolitti kmalu izstopil iz vlade. Nadomestil bi ga bržkone predsednik De Nicola.

OBNOVA BELGIJE.

LDU Pariz, 13. oktobra. (Dun. KU.) Belgijski ministrski predsednik Delacroix je povedal londonskim dopisnikom pariških listov, da se je z Lloyd Georgem dogovoril glede obnove, da naj se snidejo strokovnjaki, določeni od reparacijske komisije, v kratkem v Bruslju. Strokovnjaki bi zaslišali nemške delegate in pretresali njihove predloge. Potem bi se vršila konferenca vlad, ki bi končno javno rešila problem obnove.

FRANCIJA IN MADŽARSKA.

LDU Dunaj, 13. oktobra. (Dun. KU.) Francosko poslaništvo poroča: Nekateri listi so prinesli vesti o dogovoru, sklenjenem 14. septembra med Francijo in Madžarsko. Te vesti so popolnoma neresnične. Dogovori, o katerih se bo še razpravljalo, so samo zasebnega in gospodarskega značaja in ne morejo vsebovati nobenih vojaških določb, ki bi predvidevale povečanje madžarske armade. Sploh ni bilo nikdar govora o takih dogovorih z Madžarsko. Francoska vlada dopušča samo strogo ravnanje po pogodbah in zahteva pri madžarski vladi sporazumno z drugimi zavezniškimi državami skorajšnjo ratifikacijo trianonske pogodbe.

ČEŠKA BO VILNA?

LDU London, 13. oktobra. (Brezlično.) Angleška in francoska vlada sta se sporazumeli o besedilu note Poljski radi dogodka v Vilni. Komisija zveze narodov je že v Vilni in vodi preiskave, ki naj privedejo ureditev tega vprašanja. V Londonu je dospelo litvansko odposlanstvo, da bi naprosilo Anglijo za posredovanje v vprašanju Vilne. »Times« pišejo: Anglija, kakor tudi Francija bosta ugovarjali proti zasedbi Vilne in od poljske vlade se pričakuje nekaj več, kakor grajalne besede.

PROTI ALKOHOLU V AMERIKI.

LDU Washington, 13. oktobra. (Reuter.) Tukaj se bavijo z razmotiranjem sredstev, da bi zaplenili in prodali vse tuje ladje, ki proti zakonu prinašajo alkohol v Zedinjene države.

Politične novice.

+ **Zapadna Ogrska in Koroška.** Verzajska mirovna pogodba je priznala Avstriji nemško zapadnoogrsko ozemlje, ki so ga Avstriji krstili za Burgenland. To ozemlje je res nemško po večini svojega domačega prebivalstva. Človek bi mislil, da bo tako zelo obsekana Avstrija nemudoma izvršila aneksijo priznanega ji Burgenlanda in s tem osvobodila stotisoče svojih soplemenjakov izpod tujega jarma. Toda ne: Burgenland ima še danes trdno zaseden Ogrski in Avstrija dosedaj izročitve niti še zahtevala ni! Samo Jugoslavija naj bi bila tako cmokasta, da bi si dala celo od ene pokvečene Avstrije trgati živo meso iz telesa? Potem nam bo smel res vsak Horthyjev feldvebel in D'Annunzijevo bravo pljuvati v obraz in si vzeti od nas, kar se mu bo ljubilo.

+ **Dunajski listi o plebiscitu.** Dunajski listi ne poročajo niti na dolgo in na široko, niti zelo navdušeno o plebiscitu. Vse obširneje se bavijo z drugimi vprašanji. »Neue Freie Presse« sicer sanja o neki dvetretjinski večini, ki jo pričakuje, a beseda ji ne gre nič kaj gladko z jezika. Se pač ne čutijo nič kaj varne v svoji, z goljufijo in terorjem dobljeni večini!

+ **Napredovanje krščanskega socializma med tobačnim delavstvom v Avstriji.** Minole dni so se po avstrijskih tobačnih tovarnah vršile volitve v obratne svete. Ob tej priliki je še domalega povsodi pokazalo, da se delavstvo iztrezuje in obrača socialnim demokratom, ki so mu le obetali vse blage tega sveta, a ničesar izpolnili, hrbet. Število socialdemokratskih glasov je skoraj povsodi padlo, a število krščanskosocialnih glasov naraslo. To je treba tembolj upoštevati, ker ima socialna demokracija v Avstriji skoro vso

moč v rokah in je pritisk socialnodemokratskih strokovnih organizacij posebno po državnih obratih silen. Vsled tega pritiska in terorja si krščansko misleče delavstvo topot v dveh tovarnah: v Lincu in Steinu sploh ni upalo nastopiti s svojo listo in se sploh ni udeležilo volitev. V ostalih sedmih tobačnih tovarnah Avstrije so bili uspehi naslednji: V Fürstenfeldu na ogrski meji so se zvišali krščanskosocialni glasovi od lani za 105, socialnodemokratski padli za 69, tako da so dobili krščanski socialci dva mandata več nego lani. V Hainburgu so napredovali krščanski socialci za 69 glasov, socialni demokrati pa nazadovali za 312 glasov; tudi tu so dobili krščanski socialci dva nova mandata. V Halleinu so krščanski socialci nazadovali za 3 glasove in zaradi enega samega glasu izgubili en mandat. V Celovcu so topot krščanski socialci prvič nastopili z lastno kandidatno listo in dobili 37 glasov in s tem en mandat. V Schwazu so krščanskosocialni glasovi od lani narasli za 73, socialnodemokratski pa so padli za 25; krščanski socialci so dobili dva nova mandata. V Ottakringu na Dunaju so krščanski socialci napredovali za 77 glasov, socialni demokratje pa nazadovali za 42 glasov; krščanski socialci so dobili en nov mandat. Na dunajskem Rennwegu so krščanski socialci dobili 45 glasov in en mandat več nego lani, socialni demokratje so napredovali samo za 6 glasov. V celem so se zvišali krščanskosocialni glasovi od lani od 26 na 33,8 odstotka.

+ **Borba med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci v Avstriji.** Te dni je imel v Solnogradu volilni shod predsednik avstrijske narodne skupščine Seitz. V svojem govoru je odločno nastopil proti Rennerjevemu mnenju, da je koalicija z liberalnimi velikonemci mogoča. Velikonemci — je rekel Seitz, so mrlič, ki ga pri najboljši volji ni mogoče oživiti. Odgovornost je ležala doslej izključno na dveh velikih strankah in tako bo tudi v bodoče. Velikonemci so kakor žolčasta masa, ki ima za vsako politično mnenje pripravljenega zastopnika. Bojno geslo za bodoče volitve je: socialdemokratsko ali krščanskosocialno!

+ **Slavje male entente v Parizu.** Pred nekaj dnevi se je vršilo v Parizu v razkošnem hotelu »Lutia« slavlje male entente, kateri so prisostvovali zastopniki raznih držav. Ob tej priliki je imel Take Jonescu važen govor, iz katerega povzamemo sledeče: »Mi smo pet držav, ki so nastale ali bile povečane z zmago. Med nami so mogoče težkoče, ker smo ljudje. Te mogoče težkoče bi lahko napravile vrzeli v zidu zvhoda. Mi smo zato tu, da to preprečimo. — Mi se moramo ediniti: Mala in velika ententa, dva dela ene celine, a dovolili boste, da to imenujem permanentno stražo tako drago plačane zmagi... Samo obstoj velike in male entente bo jamčil za svetovni mir.« Govor so burno odobraval. Ideja, da naj se priklupi k mali ententi tudi Poljska, je zopet prišla s francoske strani, da brani Evropo proti boljševišemu prodiranju. Toda o tem se morata sporazumeti v prvi vrsti češkoslovaška in jugoslovanska vlada.

+ **Reorganizacija ukrajinskega gospodarstva in trgovine.** Vsi uradi vlade ukrajinske ljudske republike so se povrnil nazaj v Kamjenc Podolski. V osmih okrajih, ki so osvobojeni od boljševikov, so uvedli ukrajinsko upravo. Po sklepu ministrskega sveta so prepovedali potovanje v Ukrajino vsem onim osebami, ki so sovražne ljudski ljudovladi. Ministrstvo za narodno gospodarstvo je sklenilo z inozemstvom razne pogodbe za nakup soli, petroleja, papirja in manufakturnega blaga. To ministrstvo bo ščitilo prosto trgovino v Ukrajini s posebnimi zakoni. Od proste trgovine je izvzet samo sladkor in alkohol. V Kamencu Podolskem bodo ustanovili posebno gospodarsko akademijo z oddelki za poljedelstvo in gospodarstvo, in z gospodarsko tehničnim oddelkom.

Demonstracije v Mariboru.

Ljubljana, 14. oktobra. Povodom potvorjenega izida plebiscita na Koroškem se je vršil 13. t. m. na Glavnem trgu v Mariboru velik protestni shod.

Množice je prevevalo ogorčenje in razočaranje. Posebno je razdraževala ljudstvo, ki so jo začeli širiti mariborski nemčurji, češ da se bo sedaj vršilo glasovanje tudi v Mariboru. Po shodu so se zborovalci uvrstili v sprevod in korakali po ulicah. Med pohodom so demonstranti razbili nemške napise na trgovinah in šipe v nemških kavarnah »Meran« in »Theresienhof«; v tej kavarni so demonstranti razbili tudi opravo in jo zmetali na cesto. Srd množic se je obračal tudi proti socialnodemokratski »Ljudski tiskarni«, ker je socialistični list »Volksstimme« zadnji čas pisal popolnoma v nemškem duhu. Vendar so reditelji napad preprečili in je množica razšla v »Ljudski tiskarni« samo nekaj šip. Ob 9. uri zvečer se je množica razšla in je nastal mir. Po ulicah straži vojaštvo.

LDU Maribor, 14. oktobra. Po večerajšnjih demonstracijah je minila noč popolnoma mirno. Danes so trgovine zaprte, v šolah se pouk ne vrši.

Dnevne novice.

— **Volilni imeniki za konstituanto.** Deželno sodišče v Ljubljani opozarja občinske urade na nastopno: Po čl. 23 volilnega zakonika morajo biti volilni imeniki razgrnjeni v občinskem uradu celih osem dni in ima vsakdo pravico, tekom teh osem dni zahtevati popravek. Da se zamore presojati pravilnost postopanja občinskih uradov in pravočasnost reklamacij, naj županstva na volilnem imeniku potrdijo, od katerega dne do katerega dne je bil volilni imenik razgrnjen. (N. pr.: Ta volilni imenik je bil razgrnjen v občinskem uradu od — do —. Županstvo v — (podpis in pečat.) Prekasno vložene reklamacije je zavrniti in v sklepu navesti, kdaj je bil volilni imenik razgrnjen. Dne 6. novembra 1920 je po členu 30. volilnega zakonika imenik zaključiti. (N. pr.: Ta volilni imenik se je danes zaključil. Županstvo —, dne 6. novembra 1920. — Podpis in pečat.) Tako zaključene imenike je takoj poslati prvostopnemu sodišču v naknadno potrditev.

— **Socialni demokrat, ki s tisočaki nažiga smotko.** Te dni se je na Dunaju vršila obravnava proti odgovornemu uredniku krščansko-socialnega tednika »Der Volksfreund«, ker je bil list ostro napadel socialnodemokratskega trgovca z drvmi Jungbauerja. Le-ta je bil ob neki javni priliki izobjesti nažgal smotko najprej s tisočakom, nato pa s stotakom, tako da je proti njemu nastopilo orožništvo. »Volksfreund« je to postopanje ožigosal in osvetlil s tem, da je navedel, da je Jungbauer na Češkem zapustil ženo in otroke v največji bedi, sam pa sedaj zapravlja denar, ki mu ga znosijo skupaj revni sloji. Toženi urednik je nastopil dokaz resnice in bil oproščen.

— **Godbeniki se iščejo.** Godba bitoljske divizijske oblasti v Bitolju sprejme večje število godbenikov za razne instrumente. Plača po sposobnosti do 750 dinarjev mesečno, stanovanje in obleka. Poleg tega še razni postranski dohodki. — Pojasnila daje do 20. oktobra Kapelnik Biš. Div. Arnold Wlasak, Ljubljana, Hradcekega vas, vila »Mira«.

— **Zobne krtačice za kaznjence.** Češkoslovaški justični minister je odredil, da mora dobiti vsak kaznjence, ki mora prestopiti daljšo kazen nego 48 ur, zobno krtačico. Pri nas veljajo zobne krtačice za luksuz in večina srednjega stanu res nima več toliko, da bi si nabavila novo zobno krtačico. Zobna krtačica je postala pri nas torej res pravi luksuz, dasi se nam je zdela preje neobhodna potreba! Srečni kaznjenci na Češkem!

— **Skesani tat.** Redkokdaj se to zgodi, toda pripeti se le, da se tat skesa in da prinese nazaj, kar je ukradel. To se je zgodilo v Cerkljah, kjer je neznan tat ubil dve šipi na oknu zadržnega Ljudskega doma, ga nato odprl in zlezal v sobo, v kateri ima Nabavna zadruga skladišče, kjer je ukradel iz nezaklenjenega predala mize do 1000 kron v bankovcih. Drugi dan se je pa že tat skesal in je prinesel 1167 kron, katere je vtaknil v špranjo med pragom in vrati stanovanja načelnika zadruge, kjer se je denar našel.

Ljubljanske novice.

lj Umrl je 13. t. m. v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni čg. Gregor Jakel, župnik v pok. v starosti 78 let. Pogreb se vrši jutri, v petek popoldne iz hiše čg. gg. jezuitov pri sv. Jožefu, Zrinjskega cesta. N. v m. f.!

Seja glavnega volilnega odbora S. L. S. za mesto Ljubljana se vrši danes ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje. Udeležba vseh članov nujna. Predsednik.

lj P. Z. »Ljubljana«: Pevska šola danes zvečer ob 7. uri v »Ljudskem domu«.

lj »Divji lovec«. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani vprižori v nedeljo, dne 17. oktobra v »Ljudskem domu« (Streliška ulica) ob pol 8. uri zve-

čer narodni igrokaz s petjem v štirih delih »Divji lovec«, spisal Fr. S. Finžgar. Predprodaja vstopnic je v Rokodelskem domu (Komenskega ulica 12) v četrtek, petek in soboto, vselej od 7. do 8. ure zvečer, ter v nedeljo dopoldne od 10. do 11. ure dopoldne.

lj Klavdija Isačenko, ki je izvela dvojce večerov plastičnega baleta v Beogradu, je bila od intendance takoj azirana kot prva plesalka na tamoznjem operi in kot voditeljica novo ustanovljenih plastičnih šol. Po prvih plesnih večerih, ki jih je izvajala v inozemstvu, je bila povabljen na umetniške turnee po švedski in Švici. Vsled tega so smatrali njene predstave v Ljubljani, Celju in Mariboru za poslovilne v Jugoslaviji.

lj Gospodinska šola na liceju. Šole gojenke, ki so se zglasile za gospodinsko šolo na liceju, se javijo v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 9. uri dopoldne s krstnim listom in zadnjim izpričevalom k vpisovanju v »Mladiki«. V torek ob 9. uri dopoldne se prične pouk.

lj Zgubila se je v soboto zvečer verižica z obeskom (medaljon), okrog ure zvečer od Narodnega doma po Andrejski cesti, Selenburgovi ulici in Dramskega gledališča, oziroma po Erjavčevi cesti za železniškim tirom na polje Rožno dolino. Na medaljonu je bil napisan gram Z. K. 8, 9, 17. — Pošteni najditelji prosijo, da proti visoki nagradi prinesejo zgubljeno na upravo lista ali pa na poljsko ravnanje.

lj Strokovna zadruga zidarstva Slovencev v Ljubljani. Občinski svet vrši v nedeljo, dne 17. oktobra 1920 v mali dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. (Ob nesklepnosti se vrši isti dan v uro pozneje pri vsakem številu navzočih članov.) — Članska izkaznica ter veljavata kot vstopnice; oboje je s seboj prnesti. Proti članski izkaznici je na železnici polovična vožnja. — Odbor.

lj Najagivji mošanski fantje. V Mostu se še vedno drže starih navad in ne vstopajo radi, če zahajajo Fužinci k mošanskim dekletom. To je skušal neki Fužinec, ki se hodi v Moste ženit. Ko se je nekega dne pripeljal v Moste in je pustil voz na dvorišču svoje izvoljenke, mu je nekdo iz gajivosti »snel« s konja odejo, katero je pa blizu »Gasilnega doma« proč vrget, ko da je Fužinec povzročil precej škodo, ker je zdaj vsak koc vreden 2000 kron.

lj Nove vrste goljufija v Ljubljani. Ljubljani se je izvedlo več goljufij na ta način, da so prišle v kmetsko obleko oblečene ženske strankam ponujati krompir in so od njih izvabile nekaj sto kron are.

lj Okraden mizar. Mizarju Ivanu Struku, stanujočemu na Pokopališki ulici, je bilo ukradenega mizarkega orodja vrednosti 1000 K.

lj Nervozne gospe. Neki ljubljanski gospe, katera je tako nervozna, da je v mesecih 16 služkinj premenjala, so bile ukradeni uhani, vredni 100 do 200 K.

Aprovizacija.

a Splošna gospodarska zadruga za Slovence na Gosposvetski cesti št. 2 je dobila večjo množino fine banaske moke in drobne bele soli. Oddaja oboje po ugodni ceni in poljubni količini. V razprodaji imata tudi prvovrstno mast, olje, med, kavo, sladokor v kockah in belo sipo, žitno kavo, francoski, izborni zdrob iz bele koruze, francosko in Kolinsko cikorkijo, čisti petrolei, dobro mazilo za čevlje, nekaj moških čevljev iz dobrega usnja št. 42 do 45, razna mila za pranje in umivanje itd. Novi člani se sprejemajo vsak dan od 8. do 12. in od 2. do 5. ure v zadrugi pisarni. Delež znaša 50 K, vpisnina 4 K. Jamči se z dvojnim deležem.

Narodno gledališče.

Drama:

Četrtek, 14. okt.: »Pygmalion«. A. Petek, 15. okt.: »Hasanaginica«. C. Sobota, 16. okt.: »Pygmalion«. D. Nedelja, 17. okt.: »Za narodov blagoreizven.

Ponedeljek, 18. okt.: »Hasanaginica«. E.

Opera:

Četrtek, 14. okt.: »Rigoletto«. C. Petek, 15. okt.: »Hofmannove pripovedke«. D.

Sobota, 16. okt.: »Od bajke do bajke«. Red E.

Nedelja, 17. okt.: »Hofmannove pripovedke«. Izven.

Ponedeljek, 18. okt.: Plastični balet Klavdije Isačenko.

Sirite »Večerni list«!

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.